

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Speciální školy, Nový Jičín, Dlouhá 54

Dlouhá 54, 741 01 Nový Jičín

Identifikátor školy: 600 026 451

Termín konání komplexní inspekce: 9. - 12. duben 2002

Čj.	146 729/02-11091
Signatura	kn4zv536

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Speciální školy Nový Jičín vznikly v roce 2000 sloučením Zvláštní školy v Novém Jičíně a Speciální školy při zdravotnických zařízeních Nový Jičín. Zvláštní škola je umístěna v moderní budově, plně vyhovuje současné kapacitě žáků, chybí dokončení třetí etapy výstavby školy - výstavba tělocvičny a sociálních zařízení.

Speciální základní škola při nemocnici a speciální mateřská škola při nemocnici provádí svou činnost v okresní nemocnici v Novém Jičíně. Speciální základní škola má kapacitu 16 žáků a speciální mateřská škola má kapacitu 8 dětí.

Žáci zvláštní školy jsou vyučováni podle Vzdělávacího programu zvláštní školy, schváleného MŠMT ČR č. j. 22 980/97-22, žáci pomocné třídy podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy schváleného MŠMT ČR č. j. 24 035/97-22. Žáci speciální základní školy při nemocnici jsou vzděláváni podle vzdělávacího programu Základní škola, č. j. 16 847/96-20, vzdělávacího programu Obecná škola č. j. 12 035/97-20, vzdělávacího programu Národní škola č. j. 15 724/97-20 a vzdělávacího programu zvláštní školy č. j. 22 980/97-22.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Třída pomocné školy

Třidu pomocné školy navštěvují žáci nižšího stupně a žáci středního stupně různých ročníků pomocné školy. Do této třídy je zařazena i žákyně 5. ročníku zvláštní školy s diagnózou autismus, která vyžaduje individuální přístup.

Výchovně vzdělávací proces se řídí podle individuálních plánů, které jsou zpracovány pro každého žáka, v každém předmětu s přihlédnutím ke stupni postižení. Individuální výchovně-vzdělávací plány vycházejí ze schválených učebních osnov, návaznost učiva je zajištěna. Obsahují krátké shrnutí dosažené úrovně, dlouhodobý cíl, používané pomůcky a hodnocení. Na tom je stavěna příprava a plánování vyučovacích jednotek.

Výuku ve třídě pomocné školy zajišťuje učitelka, která splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Se žákyní zvláštní školy pracuje individuálně civilní služba podle zadávaných úkolů a pod dohledem učitelky.

Učebna je dostatečně prostorná, funkčně uspořádaná, pro výuku velmi dobře vyhovující. Má samostatný koutek pro žákyni zvláštní školy, počítač a prostor pro relaxaci. Psychohygienické zásady byly dodržovány. K dispozici je ucelená řada učebních textů, vyhovující je vybavení učebními a speciálními pomůckami.

Ve třídě převažovalo integrované pojetí výuky sice s pevně stanoveným rozvrhem, ale s častým střídáním činností. Vyučující vedla výuku vynikajícím způsobem, činnosti přizpůsobovala možnostem a kolísající soustředěnosti dětí i celkové aktuální situaci ve třídě. Pestrou nabídkou aktivit a neustálým povzbuzováním se jí dařilo udržet zájem žáků. Důraz kladla na výchovnou složku vzdělávání a samostatnost v sebeobslužných činnostech. Při upevňování pracovních návyků byla důsledná. Byl uplatňován specifický individuální přístup se zvláštním důrazem na posílení žádoucího rozvoje, zdokonalení speciálního učení. Prostředkem dosažení bylo silně motivující a podnětné prostředí

Vzájemně kladné vztahy mezi učitelkou a žáky se projeví v ochotě dětí ke spolupráci při všech činnostech, negativní reakce nebyly zaznamenány.

Kvalita výuky v pomocné třídě je vynikající.

Český jazyk

Hodinová dotace předmětu je v souladu se vzdělávacím programem zvláštní školy, hospitace a kontrola zápisů v třídních knihách prokázaly plnění učebních osnov. Tematické plány učiva jsou konkrétní pro jazykové vyučování, pro literární výchovu a sloh jsou většinou stanovena témata s vymezením výukových cílů. Plány zajišťují návaznost učiva, bezprostřední plánování výuky bylo velmi dobré. Někteří žáci s výukovými problémy mají individuální plány, v nichž je učivo zredukované a rozložené do menších postupných kroků (prodloužení přípravného období pro psaní ap.).

Předmět vyučují čtyři učitelé s potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilostí a jedna vyučující odborně způsobilá. Nedostatek pedagogické způsobilosti ve sledovaných hodinách neměl zásadní negativní vliv na úroveň výuky.

Žáci pracovali hlavně s učebnicemi a s pracovními sešity. Vybavení učebními pomůckami je dostatečné, škole chybí vybavení osobními počítači, možnost práce s PC mají jen žáci pomocné třídy. Učebny jsou prostorné, jsou v nich vytvořeny relaxační zóny, poskytují dětem podnětné pracovní prostředí pro výuku předmětu. Psychohygienické podmínky jsou velmi dobré. Psychohygienické zásady byly dodržovány, většina hodin byla členitá a individuální pracovní tempo žáků respektováno.

V nižších ročnících zvolené výukové metody vyhovovaly specifickým potřebám žáků (střídání činností v lavicích, u tabule i v prostoru třídy, zařazování herních prvků). Na vyšších stupních dominovalo klasické pojetí výuky i stavba hodin. Práce s žáky měla činnostní charakter, pracovalo se s celou skupinou s vnitřní diferenciací. Individuální přístup měl charakter respektování pracovního tempa se zadáváním doplňujících úkolů. Procvičování a upevňování učiva byl věnován potřebný čas. Kladem bylo vedení žáků ke zdůvodňování svých rozhodnutí. Rozsah písemných prací žáků byl přiměřený. Všichni žáci byli odpovídajícím způsobem zaměstnáni. Struktura sledovaných hodin odpovídala výukovým cílům a věku žáků. Učitelé dodržovali didaktické zásady, respektovali individuální tempo a využívali mezipředmětových vztahů, vlastních zkušeností žáků a umožňovali jim vyjádřit vlastní názor. Byla provedena kontrola písemností žáků. Učitelé opravují každé cvičení, vyžadují opravy žáků, domácí úkoly zadávají pravidelně a zohledňují jejich úroveň.

Ve všech sledovaných hodinách využívali vyučující vstupní motivace. Navazovali na předchozí znalosti, ověřovali si pochopení probírané látky. Dodržovali zásadu přiměřenosti v zadávání úkolů a vycházeli vstřícně individuálním možnostem žáků. Průběžné hodnocení výkonů jako prostředek pro další motivaci byl využíván.

Komunikace mezi žáky a učiteli byla vstřícná a otevřená, založená na vzájemné důvěře. Učitelé mají ve třídách přirozenou autoritu, děti je pozitivně přijímají. Žáci se chovali v průběhu inspekce ukázněně a ohleduplně, respektovali pravidla společného soužití.

Kvalita výuky českého jazyka je velmi dobrá.

Matematika

Hodinové dotace všech ročníků jsou v souladu s učebním plánem zvláštní školy. Pro všechny ročníky jsou zpracovány tematické plány učiva, které odpovídají učebním osnovám. Příprava hodin byla ze strany vyučujících zodpovědná, probírané učivo odpovídalo učebním osnovám.

Sledovanou výuku matematiky ve zvláštní škole zajišťuje dvanáct vyučujících, z nichž čtyři nemají pedagogickou způsobilost a jedna vyučující nemá odbornou i pedagogickou způsobilost.

Výuka probíhala v kmenových, pro předmět podnětně vybavených učebnách, které prostorově vyhovují aktuálnímu počtu žáků. Vybavení učebními pomůckami odpovídá běžnému standardu, všichni žáci mají k dispozici učebnice, které jsou součástí ucelené řady. Psychohygienické podmínky jsou dobré z hlediska počtu žáků ve třídách.

Struktura vyučovacích hodin byla pestrá. Metody i organizační formy byly voleny podle probíraného obsahu i podle potřeb žáků. Cíle hodin byly jasně stanoveny i formulovány. Žáci pracovali s názornými pomůckami. Postup při výkladu nového učiva byl rozvržen do malých kroků. Pro snadnější pochopení problémů volili učitelé příklady známé žákům z běžného života. Probrané učivo bylo dostatečně procvičeno. K procvičení byly využity i různé soutěže a hry. Vyučující volili převážně individuální formu práce se žáky. Měli přehled o postupu jednotlivých žáků. Při hodnocení převládal pozitivní přístup. Na projevy únavy žáků reagovali vyučující zařazením relaxačních chviliek. Vhodně bylo střídáno pamětné a písemné počítání. Typickým znakem hospitovaných hodin byla pestrá náplň a časté střídání činností. Diferenciace ve smyslu zadávání úloh různé obtížnosti byla patrná téměř ve všech zhlédnutých hodinách.

Ve všech hodinách byla zařazena vstupní motivace ve formě seznámení s programem. K průběžné motivaci sloužilo hlavně pozitivní hodnocení žáků, v nižších ročnících i zařazování zábavných a soutěživých forem práce. Frekvence průběžné klasifikace v žakovských knížkách je dostačující.

Dohodnutá pravidla interakce a komunikace byla v hospitovaných hodinách respektována, projevy nekázně nebyly zaznamenány. Ve vztazích mezi vyučujícími a žáky byla patrná vzájemná důvěra.

Kvalita výuky matematiky je velmi dobrá.

Školní družina

K docházce do školní družiny, která má jedno oddělení, je zapsáno 12 žáků 1. - 5. Třídy včetně třídy pomocné. Provoz je zajišťován ráno v době od 6:00 do 8:00 hod. a po skončení vyučování, tj. od 11:30 do 15:00 hodin. Provozní doba je efektivně využita a stanovena na základě požadavků rodičů. Zájmové útvary nebyly v rámci školní družiny zavedeny.

Ve školní družině působí vychovatelka bez pedagogické způsobilosti.

Prostorové podmínky pro činnost družiny jsou optimální, jedno oddělení využívá vlastní hernu a kmenovou učebnu. Pro zájmové a odpočinkové aktivity je herna podnětná a funkčně uspořádaná. K výzdobě byly využity zejména výtvarné práce žáků, které jsou aktuální a pravidelně obměňovány. Vybavení pomůckami, hrami a hračkami bylo postačující. K pohybovému vyžití je využívána tělocvična a posilovna školy, za pěkného počasí hřiště v okolí školy. Psychohygienické zásady jsou dodržovány.

Činnost školní družiny je organizována podle týdenního plánu, který komplexně postihuje činnost odpočinkovou, zájmovou a rekreační a přípravu na vyučování. ŠD se řídí dokumentem Vnitřní řád ŠD, který je funkční, koncipovaný na konkrétní podmínky. Časový harmonogram akcí družiny je součástí ročního plánu akcí školy. Povinná dokumentace je řádně vedena. V rámci týdenní skladby si konkrétní aktivity volí z předkládané nabídky žáci podle svého zájmu. Činnosti se vyznačují variabilitou, vhodným střídáním metod a forem práce. K zapojení do činností žáky motivuje atraktivnost nabídky. Ve třídě vládla přátelská atmosféra.

Činnost školní družiny byla hodnocena jako velmi dobrá.

Pracovní vyučování

Kontrolou rozvrhu hodin a třídních knih bylo zjištěno, že týdenní časová dotace předmětu odpovídá platnému učebnímu plánu. Zpracované tematické celky v časově tematických plánech vyučujících vychází z materiálních podmínek školy, jsou v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu a také respektují zastoupení jednotlivých základních složek pracovního vyučování v rozvrhu hodin jednotlivých stupňů zvláštní školy.

Výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení tříd a skupin a byly zaměřeny na vytváření individuálních praktických dovedností. Ve vyšších ročnících byly cíle stanoveny také s přihlédnutím k předprofesní přípravě žáků. Ve všech navštívených hodinách měli vyučující předem připraven potřebný materiál, nástroje a pomůcky. Jejich bezprostřední příprava na vyučování byla důkladná a promyšlená. Vycházela ze stanovených výukových cílů a ze specifických vzdělávacích potřeb žáků.

Výuka byla sledována u pěti vyučujících. Tři z nich nesplňují stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (nemají způsobilost rozšířenou studiem speciální pedagogiky). Kvalita výuky tím nebyla negativně ovlivněna.

Pro výuku dílenských prací má škola k dispozici specializované dílny pro práci s kovem a se dřevem, strojnou pro přípravu materiálu, sklad materiálu, kabinet pro učitele a pro žáky odpovídající sociální zázemí. Při výuce práce v domácnosti škola využívá odbornou učebnu pro práce s textilem, háčkování a pletení, odbornou učebnu pro výuku hygieny provozu domácnosti a velmi kvalitně a esteticky zařízenou odbornou učebnu pro výuku výživy a přípravy pokrmů. K vyučování pěstitelských prací slouží školní pozemek a odborná učebna, která umožňuje realizovat výuku této složky pracovního vyučování i v zimních měsících. Prostorové podmínky, vybavení odborných učeben i dostatek materiálu umožňují pedagogům, s přihlédnutím k individuálním schopnostem jednotlivých žáků, v plném rozsahu plnit učební osnovy předmětu.

Formy sledované výuky byly přizpůsobeny obsahu praktických činností i individuálním schopnostem žáků. Na nižším stupni vycházela výuka z jasného a odborně správného vysvětlení a ukázek pracovních postupů. Byla zaměřena na samostatnou činnost žáků a na vytváření správných pracovních dovedností a návyků. Výrazné bylo využití mezipředmětových vztahů, zaměření na estetické ztvárnění a rozvíjení představitivosti žáků. Průběžně byla žákům poskytována rada a pomoc. Ve vyšších ročnících praktickým činnostem předcházela teoretická průprava. Žáci byli seznámeni s konečným vzorovým výrobkem, potřebným materiálem, pracovním nářadím a pomůckami, pracovním postupem i jednoduchou technickou dokumentací. Používané metody praktických činností byly vhodně doplňovány verbálními metodami. Jednotlivé pracovní úkony žáci nacvičovali a procvičovali za dohledu vyučujících. Učili se efektivně využívat materiál a správně používat odpovídající pracovní nástroje. V navozené samostatné aktivitě měli všichni žáci prostor pro práci individuálním tempem. Pedagogové kladli důraz na vytvoření a utvrzení kladného vztahu k práci a prožití úspěšného uplatnění při plnění pracovního úkolu. Při organizaci vyučování byl v souladu s psychohygienickými požadavky a požadavky bezpečnosti práce udržován pořádek a čistota. Při práci v dílnách měli všichni žáci odpovídající pracovní oděv.

Motivace vycházela ze životních zkušeností žáků a jejich praktických dovedností. Pedagogové průběžně prováděli kontrolu a korekci pracovního postupu jednotlivých žáků. Hodnocení bylo převážně pozitivní, oceňovalo snahu i vynaložené úsilí. Po dokončení úkolu bylo prováděno celkové zhodnocení se zdůrazněním základních kladů a nedostatků. V této části hodiny bylo využíváno také sebehodnocení a vzájemné hodnocení výsledků práce spolužáků.

Vzájemná komunikace a interakce mezi učiteli a žáky byla na vynikající úrovni a vytvářela dostatečný prostor pro diskusi a vyjádření názorů. Odborné vědomosti a praktické dovednosti vyučujících se ve sledovaných hodinách podílely na pozitivním vztahu žáků k pracovním

činnostem. Nežádoucí projevy v chování žáků nebyly zaznamenány.

Úroveň výuky pracovního vyučování je hodnocena jako vynikající.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Vyučující mají zpracovány tematické plány učiva vycházející ze schválených učebních dokumentů. Jejich bezprostřední příprava na výuku je pečlivá. Ne všichni učitelé splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, tato skutečnost neovlivnila kvalitu výuky. Materiální podmínky jsou velmi dobré, škola má dostatek prostor pro výuku. Vyučující dbají na pestrou skladbu vyučovacích hodin, respektují individuální tempo žáků. Vlastní organizace jednotlivých hodin je promyšlená. Vstupní i průběžná motivace ve většině sledovaných tříd motivuje k vyvolání zájmu o právě probírané učivo. Hodnocení je spravedlivé, objektivní a převážně pozitivní. Mezi učiteli a žáky jsou dobré vztahy.

Celková úroveň průběhu vzdělávání je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Koncepce rozvoje školy je zpracována rámcově a její hlavní cíle vedení školy postupně naplňuje. Dlouhodobá koncepce školy vychází z analýzy podmínek školy a prostředí, které demograficky určuje složení žáků školy. Koncepce je zaměřena na kultivaci osobnosti žáka a na vytváření pozitivního vztahu ke škole a práci. Výchovná činnost je v koncepci školy považována za prioritní oblast působení a je zaměřena na minimalizaci negativních projevů se zaměřením na složku citovou a emotivní. Koncepce stanoví jako základní metodu výchovné práce pozitivní vnitřní motivaci žáka. Plán práce na školní rok 2001/2002 vychází z koncepce školy, vymezuje základní úkoly v oblasti výchovně vzdělávací, v oblasti spolupráce s rodinou, materiální a personálního zabezpečení. Současně obsahuje popis organizační struktury školy s rozdělením kompetencí, přehled metodických orgánů, zájmových útvarů ve škole a plán pedagogických rad. Součástí celoročního plánu je plán kontrolní činnosti, výchovného poradenství a školní družiny. Na tvorbě koncepce a plánu se podíleli všichni pracovníci školy, rodiče byli s plánem školy seznámeni na schůzi. Hlavní dokument je věcný s velmi dobrou vypovídací hodnotou, je stanovena jmenovitá odpovědnost za splnění plánovaných úkolů, jsou stanoveny termíny plnění. Vedení školy konkretizuje úkoly v měsíčních a týdenních plánech, plnění je průběžně sledováno a vyhodnocováno. Pro účinný postup při výskytu negativních jevů v chování žáků má škola zpracován preventivní program. Významnou pomocí při spolupráci s rodinou a při řešení výchovných problémů a záškoláctví je práce výchovné poradkyně a preventistky drogových závislostí pro nižší stupeň zvláštní školy. Pedagogické problémy jsou řešeny zejména v rámci pedagogických rad, formou pohovorů s rodiči a s výchovnou poradkyní, jevy obecnějšího charakteru jsou projednávány s žáky ve třídách. Ve škole pracuje předmětová komise pracovního vyučování a metodická komise pro nižší stupeň zvláštní školy. Organizování rad je optimální jak z hlediska četnosti, tak i věcnosti a obsahu. Na základě hospitační činnosti, kontroly tematických plánů a pedagogické dokumentace lze konstatovat, že realizace učebního plánu a plnění učebních osnov je v souladu se vzdělávacími programy. Po vyučování jsou osobní dispozice žáků rozvíjeny činnostmi zájmových útvarů - škola organizuje sedm kroužků (se zaměřením na sport, výtvarné a pracovní činnosti). Žáci mají možnost navštěvovat nepovinný předmět volba povolání a zdravotní tělesná výchova.

Organizační struktura školy je zpracována v řádu školy. Vedení školy tvoří ředitel školy a jeho zástupkyně, poradním orgánem je pedagogická rada a výchovný poradce školy. Každodenní

chod školy se dále řídí řády školní družiny, školních dílen, tělocvičny a cvičné kuchyně. Vedení školy vypracovalo vnitřní řád pro pracovníky školy, který je doplněn písemně stanovenými pracovními náplněmi s určenými kompetencemi pro všechny pracovníky školy. S těmito dokumenty byli všichni pracovníci prokazatelně seznámeni. Součástí organizačního zajištění je plán práce na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a školní řád pro žáky, který vedle povinností žáků deklaruje i jejich práva. Řád školy respektuje Pokyn ministra školství mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních. Během inspekce bylo zjištěno, že řád školy je žáky i pracovníky školy akceptován. Všichni pracovníci školy spoluvytvářejí vynikající podmínky pro práci žáků. Vedení školy využívá názory a doporučení pedagogů. Organizování pedagogických rad je funkční, zápisy z nich obsahují relevantní informace o aktuálním stavu školy v oblasti výchovné i vzdělávací. Rozvrh hodin respektuje psychohygienické potřeby žáků i pedagogů. Povinná dokumentace školy je vedena řádně a v souladu s platnými předpisy. Vnitřní informační systém školy je efektivní, existují v něm potřebné zpětné vazby. Vedení školy umožňuje všem pedagogickým pracovníkům přístup k potřebným informacím. Důvěrné informace o pracovnících školy a žácích jsou zabezpečeny proti zneužití. Informace pro učitele jsou podávány prostřednictvím porad, zveřejněním na nástěnce, aktuální informace pak přímo vedením školy. Vnější informační systém zajišťuje pravidelnou a včasnou informovanost rodičů, komplexnější informace jsou podávány na třídních schůzkách, existuje možnost individuálních pohovorů o výchovných a prospěchových problémech žáků v dohodnutých termínech. Během školního roku mají rodiče kdykoliv možnost navštívit školu a podívat se do třídy, ve které se jejich dítě učí. S rodiči některých problémových žáků jsou vyučující téměř v každodenním kontaktu, jedná se o žáky z nižšího stupně zvláštní školy a žáky z pomocné třídy. Dobrá je spolupráce rodičů vycházejících žáků s výchovnou poradkyní. Výroční zpráva školy je vypracována v souladu s platnými předpisy. Žáci školy se pravidelně účastní okresních i mimookresních soutěží a akcí zaměřených na sport, zpěv, dopravní problematiku a přírodovědu. V rámci školy proběhla soutěž v malování na chodníku, mikulášská besídka, maškarní ples a velké množství akcí jednotlivých tříd. Mimo sportovní akce navštěvují žáci školy v průběhu roku kulturní akce a účastní se exkursí.

Ředitel školy účelně využívá nástroje operativního řízení, které je realizováno prostřednictvím porad vedení školy, navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Vedení školy užívá demokratický styl řízení. Pro uplatnění tvořivosti a iniciativy jednotlivých pracovníků jsou ve škole vytvořeny optimální podmínky. Vedení školy reaguje na nové podněty a tendence ve speciálním školství a využívá je ve své práci. Velmi dobré podmínky jsou vytvořeny pro realizaci projektu protidrogové prevence a profesní přípravy žáků. Pedagogický sbor má 20 učitelů a jednu vychovatelku. Dva učitelé a vychovatelka nespĺňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, šest učitelů nespĺňuje podmínky pedagogické způsobilosti. Další vzdělávání pedagogů probíhá prostřednictvím Střediska informatiky a služeb v Novém Jičíně, získané znalosti a dovednosti jsou vždy ze strany učitelů uplatňovány.

Kritéria hodnocení pracovníků pro určení výše osobních příplatků a mimořádných odměn jsou stanovena, zaměstnanci jsou s nimi seznámeni. Nadtarifní složky platu jsou přiznávány diferencovaně.

Vedení školy má zpracován plán kontrolní činnosti, který se zaměřuje především na kvalitu práce pedagogických pracovníků, na jednotné výchovné působení všech zaměstnanců školy a na vedení povinné dokumentace školy. Součástí plánů je kontrola hospodaření, dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce a operativní kontroly provozu školy. Plán kontrol je termínován, výsledky kontrolní činnosti jsou projednávány s pracovníky a z jednání jsou pořizovány zápisy. Závěry z kontrol jsou průběžně vyhodnocovány na poradách a jsou

přijímána příslušná opatření. Hospitační činnost vykonává ředitel a zástupkyně ředitele školy, z hospitací jsou pořizovány zápisy s potřebnou výpovědní hodnotou. Součástí kontroly v oblasti pedagogické je kontrola dokumentace a žákovských sešitů.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Rozsah a účelnost plánování zcela odpovídají podmínkám a velikosti školy, základní cíle v jednotlivých oblastech práce školy jsou vymezeny. Učební plány a osnovy jsou dodržovány. Na základě zjištěných skutečností je tato oblast hodnocena jako vynikající.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy i informačních systémů je na vynikající úrovni.

System, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků je hodnocen jako velmi dobrý.

Vedení školy má vytvořen funkční kontrolní systém. Jeho rozsah odpovídá potřebám školy a poskytuje vedení školy potřebnou zpětnou vazbu. Kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako vynikající.

Podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Kontrolované období: rok 2001

Hodnocení efektivity čerpání NIV

V oblasti hodnocení dodržení závazného ukazatele rozpočtu NIV bylo zjištěno, že závazný ukazatel neinvestičních výdajů byl dodržen.

Byly stanoveny rozpočtové ukazatele pro oblast přímých nákladů v celkové výši 6 553 383 Kč, tyto prostředky byly plně vyčerpány. Škola sleduje odděleně čerpání přímých nákladů přidělených ze státního rozpočtu v účetnictví pomocí analytické evidence. Podíl přímých nákladů ze státního rozpočtu představuje 80,9 % z celkových nákladů školy.

Škola vykázala hospodářský výsledek z hlavní činnosti ve výši - 290 577 Kč (ztráta). Vykázaná ztráta byla způsobena nepokrytými odpisy zřizovatelem.

Závazné ukazatele rozpočtu NIV byly dodrženy.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele limitů prostředků na platy a prostředků na ostatní platby za provedenou práci byly školou dodrženy.

Údaje o vyplacených mzdových prostředcích za sledované období uvedené ve statistickém výkaze o pracovnících a mzdách se shodovaly s údaji v účetní evidenci.

Osobní spisy zaměstnanců školy, které byly předloženy ke kontrole, jsou vedeny pečlivě a zodpovědně, obsahují kompletní dokumentaci. V platových výměrech jsou v souladu se zákonem uvedeny kromě platového tarifu i ostatní pravidelně měsíčně poskytované složky platu.

Kontrolní zápočty správnosti zařazení do platových tříd a platových stupňů byly provedeny namátkou u jedenácti zaměstnanců školy. U jedné zaměstnankyně porušil zaměstnavatel platové předpisy tím, že jí nepřipočetl po předložení písemného dokladu o získání vzdělání v měsíci červnu 3 roky praxe, které odečetl z doby započitatelné praxe při výjimečném zařazení do 9. platové třídy. Zaměstnankyně měla být správně zařazena od června a následně od srpna 2001 o jeden platový stupeň výš, než byla podle platových výměrů zařazena a v důsledku toho u ní vznikl do konce roku 2001 nedoplatek na platu.

Škola má zpracován vnitřní mzdový předpis s datem účinnosti od 1. ledna 2001. Před vydání byl projednán s příslušným odborovým orgánem.

Zvláštní příplatky, příplatky za vedení, jakož i další plat byly v kontrolovaném roce vypláceny zaměstnancům školy v souladu s platnými právními předpisy. V oblasti vyplácení nenárokových složek platu zaměstnancům školy nebylo zjištěno porušení zákonem stanovené výše osobních příplatků. Kontrola byla provedena namátkou podle výplatních lístků.

Odměny vyplacené zaměstnancům školy v kontrolovaném období za splnění mimořádných úkolů jsou doloženy písemným zdůvodněním. Řediteli školy byly vyplaceny odměny na základě písemného stanovení nadřízeným orgánem v měsíci dubnu a říjnu.

Na úseku tvorby a čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb (dále FKSP) bylo zjištěno, že zásady hospodaření s FKSP a rozpočet jsou zpracovány. Je veden samostatný účet u peněžního ústavu, propočet základního přídělu do FKSP je správný. Namátkovou kontrolou účetních dokladů bylo zjištěno, že většina účetních dokladů obsahuje požadované náležitosti. Zjištěné nedostatky administrativního charakteru týkající se zásad hospodaření s FKSP a náležitostí účetních dokladů byly v průběhu kontroly odstraněny. Kontrolou použití finančních prostředků bylo zjištěno, že prostředky byly vynaloženy v souladu s platnými předpisy.

Prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu byly školou využity ve mzdové oblasti efektivně. Nedostatek byl zjištěn při zápočtu let odborné praxe, kdy zaměstnavatel nepostupoval v souladu s platnými platovými předpisy a tím vznikl nedoplatek na platu.

Prostředky FKSP byly vynaloženy efektivně a v souladu s platnými předpisy. Zjištěné administrativní nedostatky byly v průběhu kontroly odstraněny.

Hodnocení efektivnosti čerpání ONIV

Použití prostředků na učebnice, učební pomůcky a vzdělávání zaměstnanců odpovídá přiděleným prostředkům a účel jejich použití byl dodržen. Finanční prostředky přidělené na ONIV byly plně vyčerpány. Podíl prostředků na knihy a CD je 2,6 %, na časopisy a tisk 4,8 %, na učební pomůcky 16,7 % a na vzdělávání je 6,1 % z celkových ONIV. Průměrná částka ONIV představuje 1 309 Kč na jednoho žáka.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu na učebnice, učební pomůcky a vzdělávání zaměstnanců byly efektivně a účelně vynaloženy.

Hodnocení efektivnosti čerpání účelových prostředků

Ze státního rozpočtu byly přiděleny účelové prostředky ve výši 7 383 Kč na další vzdělávání pedagogických pracovníků, tyto prostředky byly plně vyčerpány. V účetnictví škola sleduje čerpání pomocí analytické evidence. Namátkovou kontrolou účetních dokladů bylo zjištěno, že účelové prostředky byly vynaloženy efektivně a v souladu s poskytnutým účelem.

Účelové prostředky byly vynaloženy efektivně a účelně.

Hodnocení efektivnosti čerpání investičních prostředků

Ze státního rozpočtu nebyly poskytnuty žádné investiční prostředky.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Zpracování výroční zprávy o hospodaření školy je v souladu se zákonnou úpravou.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly vynaloženy efektivně. Nedostatek byl zjištěn při zápočtu let odborné praxe a tím vznikl nedoplatek na platu. Zjištěné administrativní nedostatky byly v průběhu kontroly odstraněny.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Funkcí výchovné poradkyně je pověřena odborně a pedagogicky způsobilá učitelka, která absolvovala specializační studium výchovného poradenství. Ve své poradenské praxi řeší především výchovné problémy. Hlavními nežádoucími jevy je záškoláctví v otevřené i skryté podobě. Neomluvená absence se týká především skupiny žáků, kteří s rodiči odjeli do ciziny. Výchovné problémy jsou řešeny nejdříve třídními učiteli, v závažnějších případech na úrovni výchovné komise, na kterou jsou písemně zváni i rodiče. Pokud se zákonní zástupci žáka nedostaví do školy ani po opakované výzvě nebo se problém opakuje, je informováno oddělení péče o dítě, popř. Policie ČR. Z jednání výchovné komise je pořizován zápis, ve kterém jsou stanovena výchovná opatření. Seznámení s nimi rodiče stvrzují podpisem. Spolupráci s oddělením péče o dítě škola hodnotí jako velmi dobrou. Problém záškoláctví je řešen individuálně. Při udělování opatření k posílení kázně vyučující postupují citlivě s ohledem na znalost sociokulturní úrovně rodiny žáka. Negativní jevy v chování žáků škola dlouhodobě řeší posílením pedagogického dozoru o přestávkách. Prevencí nežádoucích jevů je i promyšlené utváření třídních kolektivů, do kterých jsou žáci zařazováni na podkladě kvalitní pedagogické diagnostiky. Na velmi dobré úrovni je zajišťována pomoc v oblasti profesní orientace. Ředitel školy, výchovná poradkyně i třídní učitelé akceptují možnosti dané vyhláškou a metodickým pokynem MŠMT o přeřazování žáků zvláštních škol do základních škol. Počínaje rokem 1999 projednává závěrečná pedagogická rada návrhy na přeřazení žáků zvláštní školy na základní školu. Návrhy byly řádně projednány i s rodiči navrhovaných žáků. S výjimkou roku 2001, kdy jedna žákyně tuto možnost využila, rodiče žáků přeřazení odmítají.

Speciální základní škola a speciální mateřská škola při nemocnici

Škola slouží žákům v nemocnici s okresní působností, má dvě třídy základní školy a jednu třídu mateřské školy. Ve škole vyučují tři pedagogové s potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka probíhá na jednotlivých odděleních, v jídelně nebo na pokojích u lůžek pacientů. Žáci jsou hned po příchodu do nemocnice zařazováni do péče školy (seznámení s prostředím nemocnice, usnadnění adaptace na neznámé prostředí, odvádění pozornosti od

nemoci). Učitelka mateřské školy obchází denně všechna oddělení nemocnice. Vzdělávací činnost v nemocnici je závislá na zdravotním stavu žáka. Spolupráce se zdravotnickým personálem je velmi dobrá. Formy práce u krátkodobě hospitalizovaných žáků jsou zaměřeny na zábavnější způsoby výuky se snahou především žáky zaměstnat. Výuka je převážně individuální a přizpůsobuje se individuálním možnostem a potřebám. Při práci učitelé usilují o využití vhodných pomůcek, důležité je střídání různých činností. Snaží se o vyplnění volného času pacientů zadáváním úkolů, nabídkou vhodné četby, her stavebnic a pořádáním soutěží. Vztah vyučujících k nemocným je velmi pěkný a významně přispívá k usnadnění jejich léčebného pobytu.

Souběžně s komplexní inspekcí byla realizována tematická inspekce „Vyhodnocení postupu při přeřazování žáků ze zvláštních škol do základních škol“. Zjištění z této tematické inspekce, která probíhá i v jiných školách, budou zveřejněna ve Zprávě ČŠI o školním roce 2001/2002.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT ČR č. j. 28 613/01-21,
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001,
- koncepce školy,
- plán práce školy, měsíční a týdenní plány,
- plán kontrolní činnosti,
- záznamy z kontrolní činnosti,
- plán školní družiny,
- plán výchovného poradce,
- časové plány a osnovy pro zvláštní, pomocnou školu a speciální základní školu,
- rozvrhy hodin,
- osobní dokumentace žáka,
- třídní knihy a třídní výkazy,
- grafické práce a výrobky žáků, hospitační záznamy a další dokumentace z oblasti řízení školy.
- stanovení rozpočtových ukazatelů pro oblast přímých nákladů na vzdělání z 19.10.2001,
- účetní sestavy za rok 2001, výkaz zisku a ztráty Úč OÚPO 4-02 za rok 2001,
- hlavní účetní kniha za rok 2001,
- personální dokumentace zaměstnanců školy,
- vnitřní mzdový předpis z 1.1.2001,
- výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 za rok 2001,
- výplatní lístky zaměstnanců školy za rok 2001,
- zásady pro používání FKSP a rozpočet FKSP na rok 2001,
- účetní doklady FKSP za rok 2001,
- účetní doklady – květen, listopad 2001.

ZÁVĚR

Plánování vzdělávací práce ve všech třídách vychází ze schválených učebních osnov. Pro žáky se specifickými potřebami jsou kvalitně vypracovány individuální vzdělávací plány. Metody a organizační formy práce vychází ze vzdělávacích cílů a respektují sociodemografické podmínky a individuální schopnosti žáků.

Celkově je úroveň vzdělávání ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

Škola má vytvořen ucelený systém plánování, který zahrnuje všechny oblasti činnosti školy. Organizace školy je dobře promyšlená, účelná a funkční. Pozitivní pracovní atmosféra na pracovišti i snaha zaměstnanců o dosažení dobrých výsledků svědčí o velmi dobré úrovni v oblasti vedení a motivace pracovníků. Systém kontrolní činnosti je promyšlený, její výsledky jsou evidovány a projednány s odpovědnými pracovníky.

Celkově jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako vynikající.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Zbyněk Knop	PaedDr. Zbyněk Knop
Členové týmu	Mgr. Lenka Vojtovičová	Mgr. Lenka Vojtovičová
Členové týmu	Mgr. Ivo Závodný	Mgr. Ivo Závodný
Členové týmu	PhDr. Vladimír Vocelka	PhDr. Vladimír Vocelka

Další zaměstnanci ČŠI
Ing. Alena Ledabylová
Hana Jánošková

V Ostravě dne 18. dubna 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. května 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Milan Pernický

Mgr. Milan Pernický
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: KÚ Moravskoslezského kraje, odb. školství, mládeže a sportu, 28. Října 117, 702 18 Ostrava 2	2002-05-27	146 1024/02-00896
Zřizovatel KÚ Moravskoslezského kraje, zástupce hejtmána 28. Října 117, 702 18 Ostrava 2	2002-05-27	146 1025/02-00896
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány